

7.4. - Matematika 6.A – Dělení desetinných čísel – do 9.4.

1) Dělení desetinných čísel přirozeným číslem (strana 110 - 113)

Při dělení desetinného čísla číslem přirozeným postupujeme stejně jako v případě dělení přirozeného čísla. Pouze s tím rozdílem, že desetinnou čárku zapíšeme do podílu ihned, jakmile ji překročíme v dělenci.

$$\begin{array}{l} 32,5 : 5 = ? \\ 32,5 : 5 = 6,5 \\ \begin{array}{r} 25 \\ 32,5 : 5 = 6,5 \\ 25 \\ 0 \end{array} \end{array}$$

$32 : 5 = 6$ Zapíšeme výsledek.
Zbytek po dělení je 2, zbytek zapíšeme pod číslo, které jsme dělili.
Překračujeme desetinnou čárku, zapíšeme ji také do výsledku, připíšeme č. 5.
 $25 : 5 = 5$ Zapíšeme výsledek.
Zbytek po dělení je 0, zbytek zapíšeme pod číslo, které jsme dělili.

Provedeme zkoušku násobením.

$$\begin{array}{r} 6,5 \\ \cdot 5 \\ \hline \end{array}$$

3 2,5 Zbytek nemusíme přičítat, je nulový.

Za dělence doplňujeme nuly podle potřeby, je tedy dobré si mezi dělencem a znaménkem „ : ” nechat větší mezeru.

$$\begin{array}{l} 7,30 : 2 = 3,65 \\ \begin{array}{r} 13 \\ 10 \\ 0 \end{array} \end{array}$$

$7 : 2 = 3$ zb. 1 Přecházíme přes desetinnou čárku, zapíšeme ji tedy.
Připíšeme č. 3 a dělíme $13 : 2 = 6$ zbytek po dělení je 1 nyní připíšeme nulu. Nuly připisujeme, dokud výsledek nedosáhne stanovený počet desetinných míst, nebo dokud není nulový zbytek.

Provedeme zkoušku násobením.

$$\begin{array}{r} 3,65 \\ \cdot 2 \\ \hline \end{array}$$

7,30 Zbytek nemusíme přičítat, je nulový.

Vypočítejte: str. 113/1 a),b),c)

str. 113/12 a),b),c)

str. 113/13 a),b),c)z každého cvičení tedy jen příklady v 1. řádku, tato cvičení mi

neposílejte.

2) Dělení desetinných čísel desetinným číslem (str. 114 - 116)

Dělece i dělitele násobíme čísly 10,100,1000... tak, aby byl dělitel přirozené číslo.

Například $51,86 : 3,2 = / \cdot 10$ (násobíme první i druhé číslo číslem 10)

Používáme pravidlo: Při násobení dělece i dělitele stejným číslem se podíl nemění.

$$518,6 : 32 = 51,86 : 3,2$$

Po vynásobení postupujeme stejně jako při dělení desetinného čísla přirozeným číslem.

Příklad 1. Vypočítej na tři platná desetinná místa. $5,186 : 0,32$

Nejprve vynásobíme dělece i dělitele stem, tedy tak, abychom dělili přirozeným číslem.

$$5,186 : 0,32 = / \cdot 100$$

$$518,600 : 32 = 16,206$$

$$198$$

$$66$$

$$20$$

$$200$$

$$8$$

$$0,008$$

$$51 : 32 = 1, \text{ zbytek} = 19.$$

$$\text{Připíšeme č. 8 a dělíme } 198 : 32 = 6 \text{ zbytek} = 6.$$

Přecházíme přes desetinnou čárku, zapíšeme ji tedy.

Připíšeme č. 6.

$$66 : 32 = 2, \text{ zbytek} = 2, \text{ připíšeme } 0, 20 : 32 = 0, \text{ zbytek} = 20.$$

$$\text{Připíšeme č. 0 a dělíme } 200 : 32 = 6.$$

$$\text{Zbytek} = 8.$$

Zbytek je na třetím místě za desetinnou čárkou, je tedy: 0,008.

Provedeme zkoušku násobením. Vždy násobíme čísla z původního zadání. Je tedy nutné zbytek vydělit číslem, kterým se předtím násobilo.

V našem případě dělíme zbytek číslem 100. $0,008 : 100 = 0,00008$

$$16,206$$

$$\cdot 0,32$$

$$32412$$

$$48618$$

$$5,18592$$

$$0,00008$$

$$5,18600$$

Sečteme počet desetinných čísel v činitelích a zapíšeme do součinu.

Přičteme zbytek.

Vypočítejte na straně 115 cvičení 1 (pouze a),b),c)) a také cvičení 3 a),b),c), tedy jen 1. řádek z každého cvičení, toto mi také **neposílejte**.

Domácí úkol, který budu chtít poslat, je na straně 117 cvičení 2.

Pamatujte si, že přednost při počítání má vždy závorka, pak násobíme nebo dělíme a teprve nakonec sčítáme nebo odčítáme.

Další práci vám pošlu až po Velikonocích. Přeji vám všem krásné svátky a hlavně hodně zdraví. Už se na vás těším. Z. Veverková